

Hoe meer mensen weten, hoe onzekerder ze overkomen omdat ze weten dat er zoveel nuances zijn. Maar ook hoe minder mensen weten, hoe zekerder ze zijn over hun mening. Hun zelfvertrouwen over van de pot gerukte ideeën kunnen zelfs Nobelprijswinnaars niet evenaren. Dagelijks kom je ze tegen via nieuws en social media. Om van te gruwelen. De gevaarlijkste mensen zijn domme mensen die niet weten dat ze dom zijn!

Op nog geen 24 uur was mijn post op LinkedIn door 26.635 mensen bekeken, had ik 233 likes en 24 commentaren. Dus het is wel iets wat ons beroert. Maar klopt dit wel, is hier wetenschappelijk bewijs voor? En wat kan je eraan doen?

Op 19 april 1995 stapte McArthur Wheeler in Pittsburgh een bank binnen om ze te beroven. Hij droeg geen bivakmuts en glimlachte naar de beveiligingscamera. Toen hij dezelfde dag door de politie opgepakt werd, riep hij totaal verrast: "maar ik droeg het sap". Wheeler wreef citroensap op zijn gezicht om het onzichtbaar te maken. Logisch in zijn ogen, want citroensap wordt gebruikt als onzichtbare inkt. David Dunning, prof in psychologie, en zijn doctoraatsstudent Justin Kruger zagen in dit verhaal van de domste bankovervaller ooit, iets universeels. Degenen die het meest aan kennis en vaardigheden ontbreken, storen zich het minst aan dat gebrek. Na uitgebreid onderzoek zou dit bekend worden als het Dunning-Kruger-effect. Acteur John Cleese legt het als volgt

De gevaarlijkste mensen zijn domme mensen die niet weten dat ze dom zijn

WIM THIELEMANS is facilitator, trainer en loopbaanconsultant bij [Dynamo.be](https://dynamo.be). Hij helpt bij het ontwerpen van [New Generation Work](https://www.newgenerationwork.com).

uit in een YouTube-video: "Als je heel, heel dom bent, hoe kun je je dan realiseren dat je heel, heel dom bent? Je zou relatief intelligent moeten zijn om te beseffen hoe dom je bent ..."

Je kan je nu vast een heleboel collega's en bazen voor de geest halen die allemaal last hebben van dat Dunning-Kruger-effect. Maar om te weten wie er daarnaast ook last van heeft, moet je maar eens in de spiegel kijken. Om het Dunning-Kruger-effect te tackelen, moet je goed zijn in onttwijfelen. Als je twijfelt of je je moet bijscholen dan moet je leren die twijfel weg te nemen. Iedereen moet in een VUCA-wereld bijscholen. Sta je als manager of recruiter in voor het selecteren van mensen die bekwaam zijn om door te groeien, weet dan dat competente mensen langzaam doorgroeien omdat ze vaak onzeker zijn over zichzelf. Tafel-springers die met lef en woorden verkondigen dat ze het onder controle krijgen, stralen wel zelfzekerheid uit maar zijn niet degenen die je mag kiezen. Het risico is te groot dat ze door het nemen van verkeerde beslissingen de hele organisatie in onheil storten. En achteraf zijn ze zich daarvan nooit bewust. Mensen met veel expertise gaan er verkeerdelijk vanuit dat iedereen op hun niveau van kennis zit. Ze zien hun gebrek aan tafelspringcompetenties als de reden om zich niet kandidaat te stellen. Maar willen ze dan liever dat iemand met *zero* kennis hun baas wordt en ze in een richting stuurt waardoor ze terug... kolen gaan delven? Ontttwijfelen is wat ze dringend moeten leren, anders tekenen domme zelfzekere mensen het beleid uit.